

BEROEMDE ISRAËLITISCHE PERSONEN OP POSTZEGELS 3

Marc Chagall

Marc Chagall, voor iedereen geen onbekende, is de ontwerper/maker van de glas in lood ramen van de Aula van het Hadassah Ziekenhuis in Jerusalem. De ramen stellen de 12 stammen van Israël voor. Toen Mimy en ik in de vroege Vrijdagmiddag naar de aula wilde van dit ziekenhuis, mochten we er niet meer naar binnen vanwege de aanstaande Sabbath. Dus de ramen maar van de buitenkant bekeken, zeer indrukwekkend.

Marc Chagall, geboren als Movsja Zacharovitsj Sjahal in Vitebsk op 7 juli 1887 in Wit Rusland, uit een chassidisch Joods gezin en was de oudste van 9 kinderen. Zijn vader was een eenvoudige haring handelaar. Tot zijn vertrek in 1907 naar St.Pietersburg had hij een arme maar gelukkige jeugd wat vaak terug te zien is in zijn werk. Hij studeerde daar aan de kunstacademie. Het geluk stopte even omdat hij daar in de gevangenis terecht kwam. Als Joodse burger moest hij een vergunning hebben als inwoner van St.Pietersburg, die hij niet in bezit had. Door deze maatregel vertrok hij in 1910 naar Parijs, toendertijd het centrum van het culturele leven. In de tussentijd was hij in 1909 verloofd met Bella

Bella Rosenfeld

heeft in haar boek "Brandende Kaarsen" met illustraties van haar toen man Marc. Hij woonde toen 1 1/2 jaar op kamers in Monparnasse maar verhuisde toen naar de kunstenaarswijk " La Ruche ". Raakte daar al snel bevriend met jonge dichters en schilders en het was een van zijn beste periodes. Hij maakte daar een van zijn beste werken " I and the Village ". In deze tijd exposeerde hij voor het eerst met eigen werken in de Sturm Galerie in Berlijn. Tijdens de 1e wereldoorlog ging hij terug naar Moskou en exposeerde daar, ook in St.Petersburg waren zijn exposities te aanschouwen. Na deze oorlog vertrok hij weer terug naar Parijs, waar hij zijn atelier ernstig in verval aantrof.

Tijdens zijn verblijf in het door oorlog getroffen Rusland werd hij politiek actief aangemoedigd door de Russische regering. Zo werd hij commissaris voor de kunst in zijn geboorte streek van Vitebsk. Hij maakte plannen voor een museum en een kunstacademie, doch door vele onenigheid en discussies verhuisde hij uiteindelijk weer naar Moskou waar hij art-directeur werd van het Joods Staatstheater. Daar kon hij zich uitleven door het maken van diverse muurschilderingen en decors.

In zijn Russische periode trouwde hij met Bella en kregen in 1916 een dochter, Ida.

In 1922 verkiet Marc met zijn gezin voorgoed Rusland en er volgde een reislustige periode. Hij bezocht Berlijn, Palestina, Polen en vestigde zich in 1923 definitief in Parijs.. Pas in 1937 verwierf hij het Franse Staatsburgerschap, doch door de aankomende oorlog en de bezetting van de Duitsers vlucht hij met behulp van de Amerikaanse journalist Varian Fry uit Frankrijk. Via Spanje en Portugal kwam hij in Amerika en vestigde zich in New York. Op 2 september 1944 stierf zijn vrouw Bella aan een ziekte. Twee jaar later ging hij terug naar Europa en werd geëerd met tentoonstellingen in Parijs, Londen en Amsterdam. In 1950 vestigde hij zich definitief in Frankrijk, in Saint Paul-de-Vence. Enige jaren later trouwde hij met Valantina Brodsky. Na enkele raizen naar Griekenland ging hij in 1957 naar Israël

Valantina Brodsky

waar hij in 1960 de beroemde gebrandschilderde ramen van het Hadassah Ziekenhuis in Jeruzalem maakte.

Tevens maakte hij in 1966 een serie muurschilderingen voor de Knesseth (het Israëlische parlamentsgebouw).

In 1973 werd het beroemde Musée National Message Biblique Marc Chagall in Nice geopend , waar honderden van zijn bijbelse werken en scènes zijn gehuisvest.

Ook in zijn geboorteplaats Vitebsk werd een museum geopend in zijn geboortehuis Pokovskaistraat 29.

Marc Chagall 1941

I and the Village

Tot zijn dood op 97-jarige leeftijd, heeft hij dit museum nooit kunnen bezoeken daar hij persona non grata was door de val van de Sovje Unie. Marc Chagall was een van oudste Joodse schilders en heeft daardoor een voortrekkers functie gehad voor vele andere kunstenaars. Zijn herinneringen aan zijn jeugd tonen allerlei Joodse thema's die daarvoor nooit zijn afgebeeld. Rabbijnen, violisten, arbeiders uit de getto, synagogen, dit alles laat de Joodse cultuur zien die door anderen nooit zijn afgebeeld, met al zijn gebreken en pluspunten. Het Stedelijk Museum in Amsterdam heeft een waardevolle collectie schilderijen van Marc Chagall welke de moeite waard is om te bekijken. Trouwens het verzamelen van Israëliische postzegels is de moeite waard.

De Glas-in-loodramen van Chagall.

In " En Kerem ", een buitenwijk van Jeruzalem staat het Academisch Centrum Hadassah. In de koepel van de synagoge bevinden zich 12 grote vensters, waarin de gebrandschilderde ramen zich bevinden. Elk raam beeldt een der zonen van Jacob van de 12 stammen van Israël uit. Zij beelden Bijbelse motieven uit, maar tevens de rol die deze stammen hebben gespeeld in de latere jaren. Elk raam bevat de Herbreeuwse naam van de stam, een passende tekst en een boerderijtje welk op zijn geboortehuis in Vitebsk lijkt. Tot heden worden deze gebrandschilderde ramen tot een van zijn meesterwerken beschouwd.

Schilderij " Koning David " van Chagall.

Koning David

In de jaren 1954-1956 maakte hij het schilderij " Koning David " dat in het Israël Museum in Jeruzalem getoond werd. Op de postzegel is de koning te zien met zijn vrouw Batseba , verder een harp, een engel met drie kaarsen, een jongen met bloemen, een profeet en delen van een muur. Met dit alles wilde de schilcer enkele belangrijke gegevens uit het leven van Koning David uitbeelden.

nog enige werken

Fideler

Charles Bruinvels

Zelf portret

Stained glass

Samenstelling; JJP van der Vat